

Keski-Espoon Sanomat

Syyskuu
3 • 2026

Espoon keskus • Tuomarila • Mikkeliä • Gumböle • Nuuksio • Pihlajarinne • Ymmersta • Latokaski • Suvela • Kuurinniitty • Kauklahti

Kirkko keskellä kylää s. 5

Kuva: Peter Vihra

Espoon tuomiokirkko ja hautausmaa rakennuskohteina Keski-Espoossa s. 8

Havainnekuva uudesta huoltokeskuksesta.

Kuva: Suunnittelutoimisto MUUAN Oy.

SyysMatin Markkinat la-su 19.-20.9. Espoon tuomiokirkon lähiympäristössä

Kannusillanmäen kallioketo on arvokas luontokohde Keski-Espoossa s. 7

SPR Keski-Espoon osaston
sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

- 23.11.2026 klo 17-19
- Osaston kokoontumistila,
Terveyskuja 2 C, Espoon keskus.
- Käsitellään sääntömääräiset asiat,
mm. talousarvio ja toiminta-
suunnitelma vuodelle 2027.
- Ilmoittaudu 20.11.26 mennessä:
osasto@sprkeskiespoo.fi.

Tervetuloa kokoukseen, hallitus.

TUOMARILAN ELOKUVAPÄIVÄ

Sunnuntaina 27.9.2026 klo 11-16

Puffetti aukeaa klo 10.45. Tuomarilan koulun sali, Puistotie 13.

**VAPAA
PÄÄSY!**

Klo 11.15 Ella ja kaverit: Operaatio Saukko (S)

Koko perheen seikkailussa Ellan luokka lähtee metsään.
Tarina perustuu Timo Parvelan kirjoihin. Kesto 1h 14min.

Tekijävieraina näyttelijät **Elma Ufacik** (Ella) ja
Vilma Tanskanen (Ellan bestis Tiina).

Klo 13.30 Isänpäivä (K7)

Läminhenkinen ja koskettava draamakomedia, yhdistää
perhesuhteiden kipukohtia arjen huumoriin ja toivoon. Kesto 1h 39min.

Tekijävieraina ohjaaja **Alexi Salmenperä**
ja näyttelijä **Tommi Korpela** (Veikko).

YHDESSÄ
ENEMMÄN JO
VUODESTA
1966.

TUOMARILA-SEURA

Päätoimittajan terveiset

Vielä kaksi vuotta rytinää

Elämää Espoon keskuksessa hankaloittavat kahden suuren hankkeen, Keskon Citymarketin ja HOK-Elanto Prisma-keskuksen rakennustyöt. Rakennustyömaat, kaupunkiradan rakentaminen ja Pappilantiellä meneillään oleva viemäryö vaativat suuria liikennejärjestelyjä. Ne vaikeuttavat kulke- mista ja rakennustyöt aiheuttavat melua. Parin vuoden jäl- keen monien suurien projektien pitäisi valmistua. Uudet hypermarketit tuovat alueelle pitkään kaivattuja palveluita. Espoon kasvun ja oppimisen lautakunnan puheenjohtaja Mia Laiho on artikkelissaan sivulla kolme kirjoittanut Keski-

Espoon kouluista. Tänä syksynä kouluvuosi voitiin aloittaa Sunan koulussa uusissa laajennetuissa tiloissa. Koulu on laajentunut 3-sarjaiseksi 480 oppilaan alakouluksi. Sunan kouluun on saatu myös kaksi uutta kuntouttavaa luokkaa alakoulun oppilaille. Nämä luokat tulevat todella tarpeeseen. Saarnilaakson koulun ja nuorisotilan raken- nushanke on myös etenemässä.

Keski-Espoo-seuran johtokunnan jäsen Rainer Lahti on kirjoittanut tärkeästä, Es- poon valtuustotalon säilymisestä valtuuston käytössä koskevasta päätöksestä. Mie- lipidekirjoituksessa Keski-Espoo-seuran johtokunnan jäsen Sisko Väyrynen-Hämälä- inen on ottanut kantaa Espoolaistentalon nyky suunnitteluun. Hän on tuonut esille kirjoituksessaan, että Keski-Espoon alueelta puuttuvat kokoontumistilat ja taloon on rakennettava asukkaita palveleva monitoimisal, vaikka valtuuston kokoustilana tulee säilymään nykyinen valtuustotalo. Kokoontumistilojen puute Keski-Espoossa onkin suurena esteenä tapahtumien järjestämisille.

Espoon tuomiokirkkoseurakunta järjestää Tuomiokirkon liepeillä vuotuisen ta- pahtuman, SyysMatin Markkinat la-su 19.-20.9. Markkinoista tarkemmin sivulla viisi artikkelissa Kirkko keskellä kylää. Tuomiokirkon korjausta ja seurakunnan rakenteilla olevaa huoltorakennushanketta käsitellään sivulla kahdeksan.

Tuomarilassa toimii kaksi hyvään ikään yltänyttä yhdistystä, Tuomarila-seura ja Tuomarilan Martat. Niiden historiasta ja vuosijuhlista voi lukea sivuilta 10-12.

Hyvää syksyä Kaikille!

Pirkko Sillanpää
päätoimittaja

OTA KUPONKI MUKAAN!

RUKA

KATSASTUS

Kuurinmäentie 12
02750 ESPOO

Katsastuspaketti

sis. tarvittavat päästö-
mittaukset

69

euroa

koskee henkilö-
ja pakettiautoja

SOITA TAI VARAA AIKA NETISTÄ!
www.rukakatsastus.fi | p. 010 579 4380

Voit tulla myös ilman ajanvarausta.

- Määräaikaikatsastukset (Ha/Pa)
- Muutoksastukset
- Maahantuontikatsastukset
- Rekisteröintipalvelut

KEVYT kuorma-autojen katsastukset

Suomalainen perheyritys

SUOMALAISTA PALVELU
FINNISH SERVICE

Keski-Espoo -seuran kuulumiset

Keski-Espoo-seuran kuulumisia

Keski-Espoo-seuran edustajia on osallistunut moniin tapahtumiin kesän aikana. Toukokuussa esimerkiksi osallistuttiin Perhelysteihin Kirkkojärven koululla ja elo- kuussa Lagstadissa Afton vid Esboån - Ilta Espoonjoella -tapahtumaan.

Keski-Espoo-seura järjesti Espoo-päivänä lauantaina 29.8. luentotilaisuuden Entressen Sinisessä huoneessa.

Keski-Espoo-seura tekee yhteistyötä Keski-Espoon alueella toimivien yhdistysten, Espoon kaupungin, tuomiokirkkoseurakunnan ja alueella toimivien yritysten kanssa. Keski-Espoo-seurassa seurataan alueella meneillään olevia suuria rakennushank- keita kuten kaupunkiradan sekä kahden alueelle rakennettavan hypermarketin, K-Citymarketin ja HOK-Elannon Prismakeskuksen edistymistä. Espoon seurakun- tayhtymän huoltorakennuksen rakentaminen on myös alkanut hautausmaa-alueella ja Tuomiokirkon korjaushanke jatkuu. Hankkeiden edistymisestä kirjoitetaan Keski- Espoon Sanomissa ja pyydetään niiden asiantuntijoita luennoimaan. Seuran tavoit- teena on myös edistää alueellemme tärkeiden kohteiden, Kirkkojärven ja Espoonjoen kunnostamista. Seura pyrkii edistämään Sunan navetan saamista kulttuurikäyttöön.

Keski-Espoo-seura kerää jatkuvasti alueen historiaa omille kotisivuille ja julkaista- vaksi Keski-Espoon Sanomissa. Syksyn aikana johtokunta käy läpi seuran arkistoai- neistoa ja valokuvakokoelmia. Suuri tavoite on, että vain paperiversioina olevat Keski- Espoon Sanomat saataisiin digitoitua omille kotisivuille. Keski-Espoon Sanomat on ilmestynyt vuodesta 1989 lähtien. Juttuja ja haastattelupyynn- töjä voi lähettää päätoi- mittajalle tai johtokunnan jäsenille. Yhteystiedot ovat tämän sivun tunnuslaatikossa. Kotisivuilla julkaistaan myös ajankohtainen jäsentiedote. Seuran kotisivut osoitteessa <https://www.keskiespooseura.fi/>. Keski-Espoon Sanomista tehdään myös digiversio, joiden osoitteet ovat löydettävissä tunnuslaatikossa. Keski-Espoo-seura toivoo uusia jäseniä mukaan toimintaan. Yhdessä voidaan vaikuttaa oman alueen kehittämiseen.

Hyvää syksyä Kaikille!

Keski-Espoo-seuran johtokunta

KESKI•ESPOO•SEURA RY

Keski-Espoo -seura ry. - Föreningen för Mellersta Esbo r.f.

Keski-Espoon Sanomien lehtitelineet

Keski-Espoo-seuran lehtitelineet ovat Kauppakeskus Entressen toisessa kerroksessa hissien läheisyydessä ja Entressen kirjastossa, Siltakatu 11

Keski-Espoon Sanomat
3/2026
37. vuosikerta
Painosmäärä 20 000 kpl
Seuraava lehti ilmestyy
9.12.2026 ja DL on 22.11.2026

Keski-Espoon asukkaiden yhteinen puolueisiin sitoutumaton tiedotuslehti

Julkaisija:
Keski-Espoo -seura ry
ISSN 0788- 6128
Sivunvalmistus:
Luova Ratkaisu Oy
040 5322 907

Painopaikka:
Lehtisepät Oy

Ilmoitukset:
Ilmoitushinta:
1,50 € / pmm + Alv 24%
Tarkemmat tiedot ilmoitusmyyjiltä

Johtokunta/Toimituskunta
Puheenjohtaja/Päätoimittaja:
Pirkko Sillanpää
Blominkuja 6, 02780 Espoo
044 046 6002
pirkko.h.sillanpaa@gmail.com

Varapuheenjohtaja/
Myynti- ja markkinointipäällikkö
Kari Rätty
p. k. 050-491 3991
kari.t.ratty55@gmail.com

Sihteeri:
Sisko Väyrynen-Hämäläinen
siskovayrynenhamalainen@gmail.com

Jäset
Henri Korhonen
henri.m.korhonen@gmail.com
0405847134
Rainer Lahti
050 3622054

Keski-Espoo -seuran postiosoite:
Blominkuja 6, 02780 Espoo
Keski-Espoo -seuran tili on
Nordea FI82 1428 3000 1807 58
Keski-Espoo -seuran kotisivut:
<https://www.keskiespooseura.fi>

Lehti 1 2026
<https://indd.adobe.com/view/fe35517e-0c4f-4075-b07a-c53a3aa84d55>

Lehti 2 2026
<https://indd.adobe.com/view/831e03dc-7c30-4748-8be6-de47dd2c1d66>

Lehti 3 2025
<https://indd.adobe.com/view/c6ac09fb-1964-447e-8a84-09e93556a2f8>

Lehti 4 2025
<https://indd.adobe.com/view/1397cc51-8de2-448c-9e45-ad7a826ecc49>

KESKI•ESPOO•SEURA RY

Espoon keskuksen koulut ja alue uudistuvat

Teksti: Mia Laiho, Kansanedustaja, lääketieteen tohtori, Kaupunginvaltuutettu, Kasvun ja oppimisen lautakunnan puheenjohtaja
Kuva: Mikko Mäntyniemi

Olemme saaneet nauttia loppukesän aurinkoisista säistä samaan aikaan, kun syksy jo kolkuttelee ovella. Toivottavasti saitte hetken levähtää ja palautua kesällä. Oli muuten aivan mahtava vadelmavuosi tänä vuonna. Lasten kanssa keräsimme pakkasen marjoja käytettäväksi talvella smootheissa ja puuron kera.

Uusi Sunan koulu avautui ja Saarnilaakson kouluhanke käyntiin

Kouluvuosi on jo pyörähtänyt käyntiin. Sunan koulu pääsi aloittamaan lukukauden uusituissa ja laajennetuissa tiloissa. Aiempi ahtaaksi käynyt alakoulu on peruskorjauksen ja laajennuksen myötä laajentunut 3-sarjaiseksi 480 oppilaan alakouluksi. Sunan kouluun olemme saaneet myös kaksi uutta kuntouttavaa luokkaa alakoulun oppilaille. Nämä luokat tulevat todella tarpeeseen. Espoon Keinumäen erityiskoulullahan on kuntouttavia ylä- ja alaluokkia Tapiolassa. On tärkeää saada nyt myös Espoon keskuksen alueelle kuntouttavia luokkia, jolloin erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat käydä kuntouttavalla luokalla lähempänä kotiaan.

Saarnilaakson koulu ja nuorisotila on myös etenemässä. Viime toukokuussa kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa annoimme puoltavan lausunnon Saarnilaakson koulun hankesuunnitel-

masta. Lautakunta edellytti lausunnon saan, että väistötilaratkaisu tuodaan lautakunnalle tiedoksi hyvissä ajoin ennen rakentamisen toteutusvaihetta ja että väistötilojen sijainnissa, turvallisuudessa, saavutettavuudessa, ruokailu-, liikunta-, opiskeluhoito- ja erityisen tuen järjestelyissä turvataan oppilaiden yhdenvertaiset oppimisen edellytykset. Espoon valtuusto hyväksyi hankesuunnitelman viime valtuuston kokouksessa 24.8.

Liikennejärjestelyt ja rakentaminen vaativat kärsivällisyyttä

Espoon keskuksessa kärsivällisyyttä tarvitaan, kun eri rakennusprojektit aiheuttavat muuttuvia liikennejärjestelyjä. Parempaa on kuitenkin luvassa. Espoon keskus on saamassa kaksi hypermarkettia, kun sekä Keskon Citymarketin rakentaminen Espoontorilla että HOK-Elannon Prisman rakentaminen Espoon keskuksessa etenevät. Prisman yhteyteen on tulossa myös kaksi asuinkerrostaloa, joiden kivijalkoihin on tarkoitus tulla pienempiä liiketiloja parantamaan palveluita ja elävöittämään katutilaa.

Espoon keskuksen julkiset liikenneyhteydet paranevat, kun rakenteilla oleva Espoon kaupunkirata valmistuu. Hankkeessa rakennetaan Leppävaara-asta Kauklahteen uusi raidepari, joka on tavoitteena saada käyttöön vuonna

2027. Sen odotetaan vähentävän lähijunaliikenteen häiriöherkkyyttä ja mahdollistavan lähijunien vuorovälien tihentämisen.

Espoontorin ja radan väliin on tulossa linja-autoterminaali, jossa voi jouhevasti vaihtaa liikennevälinettä. Radan pohjoispuolelle on suunnitteilla Espoolaistentalo, johon on suunniteltu tiloja Espoon kaupungille asukaspalveluineen. Innolla odotan remonttien valmistumista ja Espoon keskuksen uutta ilmettä ja palveluita. Kaikissa muutoksissa on tärkeää huomioida riittävä pysäköintipaikkojen tarve ja mahdollisuus pysäköidä esim. parkkikiekolla ilman sovelluksia ja ylimääräisiä maksuja.

Kouluissa perustaitojen vahvistamista, oppimisen takuu, liikunnallinen elämäntapa ja paljon muuta

Tällä hallituskaudella on tehty useita edistysaskeleita perusopetuksen ja koulutuksen vahvistamisessa. Alakoululaisten perustaitoja ja etenkin opetuskielen osaamista lähdettiin vahvistamaan elokuussa 2025 lisäämällä opetustunteja luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen.

Oppimisen tuki uudistui esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa 1.8.2025. Lakeihin on kirjattu entistä selkeämmin oppilaan ja opiskelijan oikeus tukeen. Nyt vuotta myöhemmin 1.8.2026 voimaan astuneessa ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen uudistuksessa tavoitteet ovat yhtenevät: Tuki on osa

päivittäistä opetusta ja ohjausta, ei enää irrallinen pala. Keskeisin muutos kaikilla koulutusasteilla on, että tukea täytyy tarjota aiempaa ennakoivammin, hyvinvointia tukien ja haasteita ehkäisten.

Eduskunta päätti osaamistakuuta koskevasta mittavasta uudistuksesta kesäkuussa. Tämä tuo perusopetuksen arviointiin kansallisesti yhtenäiset menettelyt. Myös esiopetukseen arviointiin tulee muutoksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen nuori saa riittävät perustaidot jatko-opintoihin.

Esi- ja perusopetuksen järjestäjille on tullut velvoite edistää liikunnallista elämäntapaa opetuksen ohessa. Tämä on jatkoa vuosi sitten voimaan tululle kännykkärajoituksille, joista on tullut paljon myönteistä palautetta. Ruutuajan vähentämisellä toivotaan olevan myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten arkiliikunnan lisäämiseen, mikä tukee niin fyysistä kuin psyykkistä hyvinvointia. Perheissä vapaa-ajalla kannattaa kannustaa lapsia pois laitteiden ääreltä ja myös kirjojen pariin. Lukutaidon parantaminen on koko Suomen haaste. Pidetään yhdessä huolta lasten ja nuorten osaamisen ja hyvinvoinnin vahvistamisesta!

Toivotan kaikille mukavaa syksyn alkua! Ja muistakaa kerätä talteen omenasato, joka sekin on tänä vuonna varsin runsas. Ja tarjotkaa tarvittaessa omenoita naapureille ja tutuille, jos itsellä ei ole niille kaikille käyttöä. Omenat on hyvä kerätä maasta pois ettei jätetä turhia ruokavaroja pihojen vähemmän toivotuille jyräjille.

TULE MUKAAN KESKI-ESPOO-SEURAN TOIMINTAAN JA VAIKUTTAMAAN KEHITYKSEN SUUNTAAN

Keski-Espoon
Sanomat

www.keskiespooseura.fi

Jäsenmaksu 15 €/vuosi
Eläkeläiset 10 €/vuosi
Saman perheen jäseniltä 5 €/vuosi
Kannatusjäseniltä 50 €/vuosi

Maksa liittymismaksu tilille (Nordea) FI82 1428 3000 1807 58

Kirjoita lisätietoihin nimesi, osoitteesi ja puhelinnumerosi

Kaunis valtuustotalo säilyy Espoon historiallisessa Keskuksessa

Kuva: Unto Salonen, Valtuustotalo, Leena Turpeisen veistos "Läheinen kontakti" 1980.

Teksti Rainer Lahti,
Keski-Espoo-seuran
johtokunnan jäsen

Espoon vanhin asutus keskittyi jo keskiajalla Espoonjokilaaksoon nykyisen Tuomiokirkon tuntumaan. Olemme siis espoolaisuuden perusjuurilla ja paikalla sijaitsi jo 1300-luvulla puukirkko. Alueesta kehittyi ajan saatossa Espoon hallinnollinen keskus ja kirkolliset rakennukset kuten pappila saivat ensin lä-

helleen Lagstadin kansakoulun, Muuralan sairaalan, apteekkitalon ja vuonna 1933 kunnantalon.

Vuonna 1963 Espoosta tuli kauppa ja pian sen jälkeen vuonna 1972 kaupunki, jonka kunniaksi rakennettiin massiivinen kaupungintalotalo (purettu 2022). Sen viereen joen puolelle rakennettiin vuonna 1979 pienikokoinen ja tyylikäs oma talo valtuutetuille. Kaikki olivat todella iloisia, kun valtuutettujen vuosia kestänyt evakkoretki ym-

päri Espoota vihdoin päättyi ja he saivat viihtyisät tilat hallinnollisessa keskustassa.

Nyt ennen kesää saimme ilouutisen, kun Espoon kaupunki tiedotti 26.5.2026, että kaupunginhallitus oli saanut johtavilta virkamiehiltä selostuksen, jonka tavoite on säilyttää valtuustotalo jatkossakin valtuutettujen kokouksikäytössä.

Kaupunginjohtaja Kai Mykkänen sanoi tiedotteessa: "Arviomme mukaan ei ole riittäviä

Kuva: Henrik Storsjö, Valtuustotalo

perusteita purkaa Valtuustotaloa eikä sille ole löytynyt korvaavaa käyttöä, joten Valtuustotalo on järkevintä säilyttää nykyisessä käytössään. Vuonna 1979 valmistunut Valtuustotalo edustakoon aikansa julkista rakentamista samalla, kun kokoradan ja Espoon tuomiokirkon välinen alue menee muutoin laajasti uusiksi seuraavan kymmenen vuoden aikana".

Asiantuntijoiden keskeisiä perusteluja Valtuustotalon merkityksellisistä arvoista.

Rakennus on harvinainen ja ainutlaatuinen. Se on ainoa jäljellä oleva rakennus 1970-luvulla rakennetusta Espoon hallinnollisten rakennusten kokonaisuudesta. Rakennus ilmentää harvinaista käyttötarkoitusta koko Suomessa, koska valtuustosalit sijaitsevat lähes aina osana kaupungintalona.

Espoon valtuustotalossa on historiallista todistusvoimaisuutta, koska se on osa Espoon hallinnon päätöksenteon vuosisataista jatkumoa. Seuraava osa kirjoitetaan, kun päätetään rakentaa sen lähelle Espoolaisentalo. Voidaan sanoa, että Valtuustotalo on Virastokeskuksen hallintorakennusten viimeinen linnake, joka on valmistumisesta saakka toiminut alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan.

Lopuksi todettakoon, että Valtuustotalolla on Espoossa erityisen vahva symboliarvo: Valtuuston merkitystä kaupungin ylimpänä päättäjänä on painotettu erillisellä rakennuksella! Olemme siis kunnallisdemokratian ytimessä. Valtuustotalon suojelu ja nykyinen käyttö on myös tuleville polville oikea ratkaisu.

MIELIPIDEKIRJOITUS

Espoolaisentalo, tuleeko siitä nimensä veroinen?

Kuva: Espoolaisentalo, Cobe + Lundén Architecture Company

Espoon keskukseen on suunnitteilla Espoolaisentalo keskuksen paraatipaikalle. Hanke on viivästynyt, kuten niin moni hanke myös aiemmin. Nyt on luvattu, että talo olisi käytössä vuonna 2031.

Taloon on tulossa virkamiesten työtilat ja kaupunginhallituksen sekä lautakuntien kokoustilat.

Suunnitelmissa on myös ollut, että taloon tulisi valtuuston istuntosali, joka toteutettaisiin ns. monitoimisalina, jotta sitä voitaisiin käyttää myös muihin tarkoituksiin.

Espoon 26.5.2026 julkaisemassa tiedotteessa kaupunginjohtaja Kai Mykkänen kertoo, että nykyinen valtuustotalo

säilytetään, eikä pureta, mikä on hyvä ratkaisu. Tarkoitus on myös, että talo säilyisi jatkossakin sen alkuperäisessä käytössä valtuuston työskentelytilana, mikä sekin on hyvä ratkaisu.

Nyt, kun valtuusto ei tarvitsisikaan tiloja Espoolaisentalosta, on syntynyt spekulatiota siitä, tarvitaanko ylipäätään isompaa salia taloon ollenkaan. Jos näin kävisi, se olisi suuri pettymys alueen noin 25 000–43 000 espoolaiselle, jotka edustavat eri ikäluokkia vauvasta vaariin käsittäen myös monia eri kansallisuuksia.

Alueellamme on hyvin vilkas kulttuurielämä ja monenlaisia tapahtumia järjestetään omasta takaa. Mutta jotain hyvin oleellista alueelta puuttuu, hyvät toimivat tilat korkeakulttuurille, kuten konserteille, teatterille, tanssille, sirkuselle, taidenäyttelyille. Alueella toimii useita yhdistyksiä, kouluja ja ryhmiä, jotka edustavat mainittuja taiteen aloja.

On todella noloa, kun tasokas sirkuskoulumme joutuu esim. järjestämään esityksensä muualla, koska omalla alueella ei ole tarkoituksenmukaisia tiloja tarjolla. Myös alueen monet yhdistykset

kaipaavat kipeästi sopivia kokoustiloja.

Nyt, kun saliin ei tarvitsisikaan sijoittaa valtuuston tarvitsemia pöytiä äänestysnappeineen tulee sen rakentaminenkin edullisemmaksi. Sali tarvitsisi kuitenkin mahdollisimman hyvän akustiikan konsertteja ajatellen. Tilavan salin rakentaminen ruokkisi myös entistä aktiivisemmin asukkaita loihtimaan erilaisia kulttuuritapahtumia puhumattakaan, että tänne voitaisiin kutsua esiintyjä muualta. Tämä lisäisi alueen yhteisöllisyyttä ja kotiseuturakkautta historiallisella alueella. Kulttuurin harrastaminen on tutkimuksin osoitettu tärkeäksi ihmisen terveydelle. Oma sali helpottaisi alueen asukkaita lapsiperheistä ikäihmisiin osallistumaan erilaisiin kulttuuritapahtumiin lähellä, ilman matkustamista Helsinkiin.

Jotta Espoolaisentalo olisi nimensä veroinen, siellä tulee olla tiloja myös asukkaiden edellä mainittuihin tarpeisiin.

Pyydän, hyvät päättäjät, ettei salin rakentamisesta Espoolaisentaloon luovuta. Jos näin kävisi talon nimikin pitää muuttaa kaupungintaloksi tai virastotaloksi.

Sisko Väyrynen-Hämäläinen
Keski-Espoo-seuran johtokunnan jäsen

Kirkko keskellä kylää

SyysMatin Markkinat la-su 19.-20.9. Espoon tuomiokirkon lähiympäristössä

Tervetuloa 2000-luvun SyysMatin Markkinoille!

Keskiajalle asti juontava kirkonmäen markkinaperinne elvytettiin vuonna 2008. Espoon tuomiokirkkoseurakunnan järjestämä SyysMatin Markkinat tarjoaa perheystävällisiä aktiviteetteja ja kokoaa yhteen käsitöiden ja satokauden herkkujen myyjiä. Viikonlopun aikana markkinoilla käy tuhansia kiinnostuneita tekemässä ostoksia, tapaamassa tuttuja, viettämässä aikaa ja nauttimassa kirkonmäen tunnelmasta.

Espoon tuomiokirkon remontin jatkuessa markkina-alue levittäytyy myös läheiselle Lagstadin kentälle. Lisäksi Lagstadin kotiseututalo ja koulumuseo ovat avoinna vierailijoille, samoin aikaisempien vuosien tapaan VPK:n pihalla on ohjelmaa.

SyysMatin Markkinat tarjoaa paljon ilmaista puuhaa ja toimintaa, mm. lapsille nikkarointia, puujal-kakävelyä sekä teemapolkuja. Hiukopalaa voi ostaa mm. soppatykistä, makkara- ja muistakin kojuista sekä Nostalgia-kaffeteriasta, ja myös kahvikärryt kiertävät alueella. Seurakuntatalolta löytyvät mm. enkelilaulut, ikonimaalarit ja -näyttely, pitsinnyplääjät sekä näyttely tuomiokirkon vaiheista. Myös sunnuntain iloinen perhemessu pidetään seurakuntatalolla, samoin lasten keppihevospaja ja -rata. Ohjelmassa ovat myös entiseen tapaan hautausmaakerrokset, Kirkkomaan kasvit -polku, pyhiinvaellukset, Kollipolku sekä iki-ihana eläimet: ponit, koirat ja alpakat!

Käsitöitä ja satokauden tuotteita tarjoavat markkinakojut ovat avoinna molempina päivinä la-su kello 10-16, ja toimintapisteissä on paljon maksutonta ihmeteltävää lapsille ja lapsenmielisille. Teke-mistä ja iloa riittää koko perheelle!

Kannattaa seurata tapahtumien verkkosivuja, joista löytyvät ajantasaiset tiedot, mm. markkina-alueen kartta toimintapisteineen, markkinakojujen sijoittelu sekä ohjelma: www.syysmatinmarkkinat.fi

Markkinoilla tavataan!

SyysMatin Markkinat tehdään yhdessä! Ilmoittaudu talkoolaiseksi: www.espoonseurakunnat.fi/syysmatinmarkkinat/talkoolaiset. Lyhyin talkoolaisen työvuoro on kahden tunnin mittainen, mutta mukaan voi tulla vaikka koko päiväksi tai viikonlopuksi. On ainutlaatuista kokea Espoon suosituin ja suurin tapahtuma talkoolaisen silmin! Tiedustelut: Merja Lehtisalo: p. 050 438 0176 tai [merja.lehtisalo\(at\)evl.fi](mailto:merja.lehtisalo(at)evl.fi)

Koko SyysMatin Markkinoiden alue on kävelyalue. Moottorijoukkoilla, polkupyörillä ja skootteilla ajo on kielletty. Suosittelemme saapumista bussilla. Espoon keskuksen rakennustyömaan vuoksi junat eivät kulje viikonloppuna 19.-20.9.2026. Lähin bussipysäkki sijaitsee Kirkkokadulla Kirkkopuiston kohdalla. Jos tulet omalla autolla, liikenteenohjaajat opastavat pysäköintipaikoille. Tapahtuma on päih-teetön ja savuton. Järjestäjän tuotto Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Tukea nuorille

Walk in -terapia 16-29-vuotiaille. Kerta-luonteinen, ilmainen keskusteluapu ilman ajanvarausta. www.espoonseurakunnat.fi/walk-in-terapia

Uskottu - Espoon seurakuntien chat-sovellus nuorille ja nuorille aikuisille. Ks. www.uskottu.fi

Vapaaehtoisten starttikurssi

Vapaaehtoistoiminnan esittely la 3.10. klo 9.30-12 Tuomiokirkon seurakuntatalo. Tule osaksi rikasta yhteisöämme!

Sinustako luottamushenkilö?

Seurakuntavaalit pidetään marraskuussa 2026. Seurakuntasi tarvitsee sinua. Asetu ehdokkaaksi 15.9. mennessä. Vaalisivut auttavat sinua eteenpäin: www.espoonseurakunnat.fi/vaalit

Tarkoitus pyhittää keinot

Auroran kappeli to klo 19. Pohdintoja sodan, politiikan ja uskonnon kytköksistä: Teologinen opintopiiri 24.9., 22.10. ja 19.11. Kahvit klo 18.30.

Osoitteita: Espoon tuomiokirkon seurakuntatalo, Kirkkoranta 2. Auroran kappeli, Heiniemenpolku 1. Kalajärven kappeli, Ruskaniitty 3. Kauklahden kappeli, Kauppamäki 1. Laaksoalahden kappeli, Ylänkötie 16. Suvelan kappeli, Kirstintie 24. Unelman kammari, Kaivomestarinkatu 8.

Perheille, lapsille & nuorille

Perhekerhoissa ja -kahviloissa vertaistukea ja leikkiseuraa!

www.espoonseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/lapset-ja-lapsiperheet/perhetoiminta
Muskareissa tilaa!

Ilm.: www.espoonseurakunnat.fi/muskarit
Kerhot & leirit, www.espoonseurakunnat.fi/lujakallio.

Unelman kammari

Tule kahvikupposelle ja edullisille ostoksille! Kirpputori - kahvila, os. Kaivomestarinkatu 8, avoinna ma klo 11-15 ja to klo 11-16. Etsimme uusia vapaaehtoisia! Tied. eeva.einola@evl.fi, 050 438 0189.

Kirjailijaillat

Kalajärven kappeli ke klo 18-20. 9.9. Sophia Jansson, 28.10. Katja Kettu ja 11.11. Sami Marte. Haastattelijana Kirsi Muurimäki.

Come along!

Coffee and Language on Tuesdays at 10-11:30 AM and Wednesdays at 6-7 PM at Suvela chapel, Kirstintie 24. Practice your Finnish Language with great company.

ESPOON TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Pyhästä voimia arkeen!

Messu joka sunnuntai klo 10 tuomiokirkon seurakuntatalo, Kirkkoranta 2.

Pysäkkimessu su 13.9., 4.10., 18.10., 1.11. ja 22.11. klo 18 tuomiokirkon seurakuntatalo.

Kalliolla-nuortenmessut, syksyn aloitus pe 11.9. klo 18 Suvelan kappeli. Pizzajatkot klo 21 asti. www.lujakallio.fi

LAULU
Syksy 2026

LAULUN TARINA
Laaksoalahden kappeli
klo 18.30. VAPAA PÄÄSY

27.8. Katri SOMERJOKI

17.9. Jari KEKÄLE & Jukka LEPPILAMPI

15.10. Petri LAAKSONEN

26.11. Pekka SIMOJOKI

ESPOON TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA
SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

Laulu & laulun tarina

Musiikista keskustelevalle konsert-tisarja to klo 18.30 Laaksoalahden kappelissa. Kahvit klo 18. Vapaa pääsy.

17.9. Jari Kekäle & Jukka Leppilampi: Hyvä laulu syntyy siitä, mitä ei tiedä

15.10. Petri Laaksonen: Täällä Poh-jantähden alla

26.11. Pekka Simojoki: Näitä aikoja varten

Vanhempien virkistysillat

Tauko arkeen, hetki, jolloin ei tarvitse suorittaa mitään. Tule rentoutumaan ja keräämään virtaa vanhemmuuden tueksi. Teema-illat ti 22.9., 27.10. ja 10.11. klo 18.30 Kauklahden kappeli. Aloitamme yhteisellä iltapalalla. Ilm. mia.roihupolku@evl.fi. Ks. www.espoonseurakunnat.fi/tapahtumat

Safkaa ja seuraa -illat

Auroran kappeli ma klo 17-19.

Kauklahden kappeli ma 7.9., 5.10., 2.11. ja 7.12. klo 17-19.

Suvelan kappeli ke klo 17-19.30. Ohjelmaa, pelejä, ruokailu 1,50-3 e (maksu käteisellä).

Kappelilounaat

Auroran kappeli ma klo 11-13. Kalajärven kappeli to klo 13-14.

Kauklahden kappeli ti klo 12-13.30. **Suvelan kappeli** ti klo 12-13.

Hinta 4-5 e/aikuinen, 0,50-2 e/lapsi.

PARISUHDEHELPPI

Tiistaisin klo 14-16
Kauklahden kappelilla

Varaa aika:
www.espoonseurakunnat.fi/parisuhdehelppi

Ilmainen lastenhoito:
041 539 8703

Kauklahden kappeli, Kauppamäki 1

Parisuhdehelppi

Kauklahden kappeli tiistaisin klo 14-16. Keskustelua suhteen tai vanhemmuuden pulmista. Ajanvaraus: www.espoonseurakunnat.fi/parisuhdehelppi.

Ilmainen lastenhoito, ilm. tekstarilla viim. edellisenä päivänä: 041 5398 703.

Älä jää yksin!

Ammatillista keskusteluapua

perhetyönohjaajat: 050 511 0165, 050 434 1063.

Papin puhelin joka päivä klo 9-19, 09 805 02602.

Yhteys diakoniatyöntekijään: www.espoonseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/apua-ja-tukea.

Somessa ja verkossa

Facebook.com/EspoonTuomiokirkkoseurakunta

Instagram: @espoontuomiokirkkoseurakunta

www.espoonseurakunnat.fi

Melontaretkellä Lapissa

Teksti ja kuvat:
Henri Korhonen,
Keski-Espoo-seuran
johtokunnan jäsen

Retkikertomus kuvineen on kokonaisuudessaan Keski-Espoo-seuran kotisivuilla, <https://www.keskiespooseura.fi>

Retken alkukohteita

Teimme Tiera Laitisen kanssa melontaretken Lappiin 30.6.–14.7.2026. Aluksi ajoimme Viitasaareen Jurvansalon saareen, ja kävimme katsomassa muistomerkin sillan pystyttämistä ja sotaan lähteneiden muistokiven. Sieltä jatkoimme nelostietä pohjoiseen. Kärämäellä ja Pulkkilassa kävimme katsomassa Suomen sodan taisteluiden muistomerkit, joissa Sandels ja Fahlander olivat lyöneet venäläiset keuhkilla 1808. Sitten jatkoimme Simon kuntaan ja Kuivaniemeen. Vatungin kauniilla niemellä on muistomerkki Krimin sodan ajalta 1855 englantilaisten maihinnousuyrityksestä alueelle. Illalla ajoimme Sodankylään,

Lokan tekojärvi

Matkamme jatkui Sompion luonnonpuistoon, josta oli tarkoitus lähteä melomaan Lokan tekojärvelle Muotkarovan saaren ympäri. Minulta puuttui vielä kolme saarta Suomen sadan suurimman saaren joukosta, Lokan altaan Muotkrova, Inarinjärven Mahlatti ja Kaamassaari. Lokan rantaan Valkia Silmävaaraan menevä tie oli kuitenkin pettymys. Pitkä tie meni lopulta niin töyssyiseksi, että jouduimme kääntymään ja palaamaan Sompionjärven rantaan. Muutimme suunnitelmaa ja päätimme huiputtaa Pyhän Nattasen, johon lähti suoraan Sompiontien vierestä patikointipolku. Kävimme huipulla ottamassa kuvia. Maisemat olivat komeat Lokan altaalle sekä Kiilopäälle, Kaunispäälle ja Sokostin tunturille. Seuraavana päivänä lähdimme melomaan Lokan altaalle, joka on samalla Euroopan suurin tekojärvi. Seuraavana päivänä jatkoimme melontaa Muotkarovan ympäri myötäpäivään kiertäen. Lokan ja Porttipahdan tekojärvien rakentaminen 1970-luvun lopulla oli kipeä asia monille paikallisille, jotka menettivät tämän myötä kotipaikkansa. Korvasen kylän muistomerkki oli hyvä muistutus tästä. Lokan melonnasta tuli noin 30 km matka. Lokan melonnan jälkeen alkoi Inarinjärven melontaosuus. Veskonien satama oli täydellisen sopi-

va juuri Etelä-Inarin melontaan

Inarissa täyttyi 100 suurimman saaren ympärimelonta

Vuorossa oli Inarinjärven suurimman selän, Kasariselän ylitys. Onneksi tuuli oli kohtalainen eikä liian kova, mutta silti aaltoa oli ihan tarpeeksi, kun meloimme ensin Hillasaarten kohdalta kohti Vieppisaaria. Pääsimme suojaan kun Pieni Kaamassaari ja Kaamassaari tulivat kohdalle. Pidimme tauon Katsomasaaren rannassa. Kapeikko oli kiva meloa saaren itäosaan. Satapetäjäselkä tuli vastaan ja Satapetäjäsaari oli retken itäisin piste.

Seuraavan päivän pääretkikohde oli Korkia Mauran saarella oleva jääluola, joka löytyi pienen hakemisen jälkeen. Illansuussa saavuimme Veskoniemeeseen jossa saavutin saamalla tavoitteeni. Nyt olin melonut ympäri Suomen kaikki sata suurinta saarta. Aloitin melonnan vuonna 2004 ja saaria on kertynyt pikkuhiljaa koko ajan lisää. Inarinjärven melonnasta tuli noin sata kilometriä yhteensä.

Inarissa kävimme tutustumassa kirkkoon ja Siida-museoon, joka on hyvin laaja Inarinjärven ja saamelaisten historiasta kertova museo. Sen jälkeen patikoimme Pielpajärven erämaakirkolle noin kymmenen kilometrin matkan edestakaisin. Kirkko oli vaikuttava kokonaisuus. Piti avata ja sulkea luukut ikkunoiden edestä, kun meni paikalle ja lopussa taas sulkea nämä. Kirkko oli hyvässä kunnossa ikäisekseen ja edelleen käytössä silloin tällöin.

Retken muita kohteita

Seuraavana vuorossa oli Muotusjärven melonta, jossa meloimme Syrminiemen ympäri. Saksalaiset olivat kaivaneet kapeikon sodan aikana, joka erottaa tämän niemen mantereesta. Käytännössä kyseessä on siis saari, mutta tätä ei ole listattu viralliseen saarilistaan.

Patikoimme retkellämme myös Kiilopään huipulle, josta on hyvät näkymät. Kiilopää on avotunturi ja laakea, toki tuulille hyvin altis kuten kaikki tunturit. Kävimme myös Kiilopään savusaunassa. Paluumatkalla kävin uimassa Vuotson kanavassa ja melomassa Porttipahdan tekojärven.

Kävimme retkellämme tutustumassa myös Sodankylän mielenkiintoiseen vanhaan kirkkoon ja sitten jatkoimme

matkaa etelään. Poikkesimme Pelkosenniemen kirkon pihalla ja Pelkosenniemen taistelun 1939 muistomerkillä. Kävimme Kotavaaran näkötorilla ja sitten kävin melomassa pienen lenkin Kalkonniemen komella uimarannalla. Näimme myös mielenkiintoisen bunkkerin, Hunajamäen komentopaikan, joka oli avoin museo ohikulkijoille. Partisaanien murhaaman Niilo Einari Mannisen muistomerkki tuli myös vastaan matkan varrella. Kävin melomassa Kitkan kylässä Ala-Kitkan ja Yli-Kitkan välisen alueen kummankin järven puolella. Kiersin Hautasaaren ja Suusaarten ympäri.

Yövyimme Suomussalmella Alassalmen taistelun muistomerkin lähellä. Jatkoimme Suomussalmen keskustaan ja pysähdyimme Hiljainen Kansan muistomerkin luona katsomaan, mitä uusia asuja nuket olivat saaneet. Kävimme Ilmari Kiannon patsaalla ja sain sattumalta tietää, että Turjanlinnaan olisi menossa yhteysalus kaksi kertaa päivässä. Kun oli oma kajakki mukana tietenkin meloin sinne ja pääsin tutustumaan hyvin mielenkiintoiseen ja autenttiseen paikkaan. Ilmari Kiannon aikana kaksi kertaa tuhoutunut linna näkyi vaan peruskivinä mutta kirjailijan myöhemmin käyttämä mökki ja emännän tupa seinän toisella puolen olivat hyvin mielenkiintoisia. Suuri kiitos Kiannon tyttären miehelle, joka esitteli paikkoja ja kertoi näistä. Kävin myös tutustumassa meloen lähellä olevan Nietussaareen, jossa oli Kiannon komea hauta aidatun alueen sisällä. Kävimme

Kuva: Pielpajärven erämaakirkko sisältä

Kuva: Imari Kiannon hauta Kiantajärven Niettussaarella Turjanlinnan edustalla.

tutustumassa Suomussalmen kotiseutumuseoon ja näimme komeat talvisodan muistomerkit. Elias Lönnrot oli myös käynyt Suomussalmen nykyisessä ulkomuseossa, silloisessa Alanteen talossa ja Karhulanvaaran pappilassa runonkeruumatkoillaan 1831–1839.

Paluumatkalla ajoimme Kaajaniin, jossa kävimme Kekkosen kotitalon 1911–1926 pihalla ja kirkolla sekä viereisellä Kekkosen

muistomerkillä.

Loppumatkasta tutustuimme isalmen Koljonvirran museoreittiin. Sandelsin muistomerkki oli myös komea muutama kilometri kauempana museon alueesta. Näimme myös kirjailija Juhani Ahon haudan ja komean hautakiven kirkon pihalla. Paluumatkalla kävin vielä tutustumassa Hämeenlinnan kirkkoon ja Sibeliusen syntymäkotimuseoon.

Kuva: Kapaselän saaria matkalla Suovassaareen

KOULUMUSEO

LAGSTAD

Tule kurkkaamaan millainen koulu oli ennen ja nyt.

Koulumuseo Lagstad on avoinna kuukauden ensimmäisenä lauantaina klo 11–16 elokuusta toukokuuhun.

Vapaa pääsy.

Museoon voit myös varata ajan ryhmävierailuun tai omatoimikäyttöön.

espoo.fi/fi/koulumuseo-lagstad

KAMU ESPOON KAUPUNGIN MUSEO

Vanha Lagstadintie 4, Espoo

Kannusillanmäen kallioketo on arvokas luontokohde Keski-Espoossa

Kannusillanmäen perinnebiotooppien sijainti. Espoon perinnebiotooppien kartoituksessa 2025 Kannusillanmäki on arvioitu K-luokkaan (kunnostuskelpoinen). Arvoluokitukseen on vaikuttanut kohteen rehevöityminen ja umpeenkasvu.

Teksti ja kuva: Pirkko Sillanpää

Espoon keskuksen ja Espoonjoen välillä sijaitsee arvokas ketokohde,

Kannusillanmäen kallioketo, jonka säilyminen edellyttää jatkuvaa hoitamista. Kallioketo alkaa Sunan navetan takaa ja nousee Kannusillanmäelle. Kyseinen perinnebiotooppi, (vanhan ajan maatalouden muovaava luon-

totyyppi) on osa Espoon paikallishistoriaa ja tärkeä luonnon monimuotoisuudelle.

Espoon kaupungin ympäristösuojelun taholta tiedusteltiin, jos Espoon ympäristöyhdistyksellä ja Keski-Espoo-seuralla on kiinnostusta hoitaa kohteita yhdessä kaupungin kanssa? Perinnebiotooppia voidaan hoitaa talkootoiminnalla, joka tarjoaa yhteisöllisyyttä alueen asukkaille sekä luontokasva-

tusta kaikenikäisille. Ensimmäiset talkoot olisivat kesällä 2027 vähän ennen juhannusta.

Yhdistysten hallituksien jäseniä tutustui Espoon kaupungin ympäristönsuojelun edustajien johdolla alueeseen. Yhdistykset lupautuivat mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan kaupungin kanssa kallioketoalueen kunnostusta.

Yhdistykset voivat omassa tiedottamisessaan myös jakaa tietoa alueen luontoarvoista ja kannustaa toimintaan oman kotialueen hyväksi. Kaupunki voi tarjota toimintaan välineitä ja asiantuntijatukea. Alueen hoitosuunnitelma tehdään yhteistyössä talven aikana.

Tänä kesänä on tehty niityn perusraivausta, eli niitetty alas heinittymään päässyt niittyalue vanhan navetan takana. Niittyalueen reunalta alkaa jalopuumetsä, jossa tullaan raivaamaan uudelleen vesomaan lähteneitä kantovesoja muutaman vuoden takaa raivatuista pensaista. Näillä toimenpiteillä toivottavasti nähdään tulevaisuudessa niitty- ja ketolajiston elpymistä.

Kannusillanmäen kallioketoa

kuvataan tärkeäksi luontokohdeksi Espoon ympäristölautakunnan vuonna 2014 tekemässä Espoon perinneympäristöjä käsittelevässä selvityksessä. Alueen yleiskuvauksessa mainitaan, että Espoon keskuksen ja Espoonjoen välillä kohoava kallioiden mäen kasvillisuus on hyvin kulttuurivaikutteista ja koostuu kalliokedoista, kalliomänniköstä, ravinteisesta rinnelehdosta sekä vanhoista pihapiireistä. Maaperä koko kohteella on kallio-

maata. Alueen uhkana pidetään umpeenkasvua ja vieraslajien leviämistä. Kannusillanmäen ennallistamista ja hoitoa varten perustettiin 2000-luvun alussa ns. Pappilanportti-projekti.

Lähteet:

Espoon perinneympäristöt 2014, Jussi Lampinen Katri Annala
Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 3/2014, kohde 27 Kannusillanmäki.

Espoon tuomiokirkko ja hautausmaa rakennuskohteina Keski-Espoossa

Havainnekuva uudesta huoltokeskuksesta.
Kuva: Suunnittelutoimisto MUUAN Oy.

Teksti: Pirkko Sillanpää

Espoon keskus on suurten rakennushankkeiden kohteena lähivuosina. Kirkon hautausmaalla on myös alkanut uuden huoltorakennuksen rakennustyöt toukuussa Hankkeen arvioidaan valmistuva syyskuussa, viimeistään marraskuussa 2027. Tuomiokirkon peruskorjaustyöt alkoivat viime vuonna ja jatkuvat arviolta joulukuun 2027 saakka.

Huoltorakennus

Espoon seurakuntayhtymä ja SRV allekirjoittivat sopimuksen Espoon tuomiokirkon hautausmaan pohjoispuolelle rakennettavasta huoltorakennuksesta keväällä 2026. Hankkeen kustannusarvio on noin 5,6 miljoonaa euroa.

Rakennettavaan huoltorakennukseen tulee hautausmaan sosiaali- ja toimistotilat, asiakastilat, sekä halli-, pesu- ja varastointitilat. Uudisrakennushanke koostuu kolmesta erillisestä rakennuksesta, joista yhteen sijoittuu huoltokeskuksen toimisto- ja henkilökunnan tiloja sekä kahdesta huoltorakennuksesta, joihin sijoittuu varastotiloja. Puolilämpimään varastorakennukseen tulee säilytystiloja hautausmaalla käytettäville maaineksille. Toiseen varastorakennukseen rakennetaan kone- ja pesuhalli sekä säilytystilat hautausmaan töissä tarvittaville

puutarhatarvikkeille ja työkaluille.

Hautausmaan huoltokeskuksen rakentaminen sijoittuu osittain valtakunnallisesti merkittävälle rakennetulle kulttuuriympäristöalueelle, joka periytyy jo keskiajalta. Alueen nykyiset rakennukset, Espoon tuomiokirkko, kellotapuli ja kirkkotarhan hautausmaa, jäävät suunnittelualueen eteläpuolelle.

Työmaa-alue rajautuu Espoontielle ja Espoon kaupunki rakentaa loppuvuodesta 2026 tältä tieltä Kirkkopellonkuja-nimistä tieyhteyttä ja pysäköintipaikkoja alueelle. Valmistuessaan uusi katu palvelee hautausmaan huoltotoimintoja sekä luo myös uuden kulkusuunnan Espoon tuomiokirkolle ja sitä ympäröivälle hautausmaalle. Työmaa-alueen vieressä ammattioppilaitos Omnian puoleisella laidalla kulkee Espoonjoen sivu-uoma Prästgårdsbäcken, jota myös Muurlanpuroksi kutsutaan. Uoma ja sen ympäristö on luontoarvoiltaan arvokasta. Purossa on elinvoimainen taimenkanta ja sen varrella on liito-oraville sopiva latvusyhteys. Tämä arvokas luontoympäristö jää rakennettavan alueen ulkopuolelle. Espoon kaupunki toteuttaa Kirkkoväertinpuiston alueelle uuden ulkoilureitin. Tämän suunnittelussa on myös otettu huomioon uoman luonnontilan säilyttäminen.

Espoon tuomiokirkon historiasta

Espoon tuomiokirkko rakennettiin 1480–90 –luvuilla suora-kaiteen muotoiseksi harmaakivikirkoksi, jonka kiviseinien paksuus on parisen metriä. Kirkko koristeltiin munkkimaalauksilla, joita oli alun perin ennen korjauksia satakunta. Kirkossa on vuosisatojen kuluessa tehty suuria korjauksia ja keskiaikaiset maalauksetkin kalkittiin valaistuksen parantamiseksi vuonna 1791. Maalaukset palautettiin vasta vuonna 1931 tehdyn korjausten yhteydessä ja niitä on monien korjausten jälkeen jäljellä vain noin 60. Vuonna 1821 kirkko laajennettiin ristikirkoksi. Vuosina 1981–82 kirkko restauroitiin ja kirkossa tehtiin arkeologisia tutkimuksia. Vuonna 2004 Espoon kirkosta tuli tuomiokirkko.

Tuomiokirkon peruskorjaus etenee

Peruskorjauksessa kirkon lämmitysjärjestelmä on vaihdettu öljylämmityksestä kaukolämpöön. Vaihtoon liittyvät kaivuutyt saatiin valmiiksi kesällä 2025. Kirkkoon on asennettu samalla uusia lämmityspatte-

reja. Kirkon parkkipaikalle on tehty kaapelointitöitä sähköautojen latausasemia varten. Valaistusmuutoksissa siirrytään LED-lamppujen käyttöön. Peruskorjauksessa kunnostetaan myös ikkunat. Kaivaukset tehdään arkeologisessa valvonnassa, koska kirkonmäen alue on kaavallisesti suojeltu.

Suuri korjaushanke on vielä edessä, kun kirkon peltinen katto tullaan uusimaan kokonaan. Vesikatteen uusimisella saavutetaan 80–100 vuoden käyttöikä, kun taas korjaamisella olisi saatu käyttöikää vain 10–15 vuotta. Kirkon vesikatteena oleva pelti oli huonommassa kunnossa, kuin alun perin odotettiin. Vesikaton ristit ja tuuliviirit entisöidään urakan yhteydessä. Kirkko tullaan huputtamaan katon korjaustöiden ajaksi tulevan vuoden aikana. Korjauksia tullaan tekemään myös kirkon salaojitukseen sekä teknisiin järjestelmiin.

Korjaamisessa otetaan huomioon rakennuksen historia ja rakennustavat. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmat on

esiteltä Museovirastolle, joka on lausunut hankkeen näkyvistä muutoksista. Korjaukset ovat saaneet rakennusluvan Espoon rakennusvalvonnasta. Kaikki muutokset ja korjaukset tehdään Espoon seurakuntayhtymän ympäristöohjelman tavoitteiden mukaisesti. Korjausten ja

huoltotöiden kustannuksiksi on arvioitu nyt yli neljä miljoonaa euroa.

Lähteet:

Knut Drake, Espoon kirkko – viisi vuosisataa, Tammi 2013
13.5.2026 Espoon seurakuntayhtymä, Tiedote

2.6.2026 Espoon seurakuntayhtymä, Tiedote
Satu Pajuriutta 21.5.2026, Espoon tuomiokirkon hautausmaalle rakennetaan uusi tieyhteys, huoltorakennukset ja toimistotila asiakaskäyntejä varten, Kirkko ja kaupunki

Seniori! Tarvitsetko apua digitaalisten palvelujen käyttöön?

Digineuvonnassa saat maksutonta opastusta eri laitteiden ja verkkopalvelujen käyttöön.

Tule ilman ajanvarausta Digineuvontaan 10.9., 8.10., 5.11. ja 3.12. klo 10.30–12.30.

Palvelukeskuksen osoite:

Kamreerintie 7, 3. krs.

Lisätiedot ja henkilökohtaisen digituen ajanvaraus:

espoo.fi/digituki

**Löydä Espoon
uudistuva sydän.**

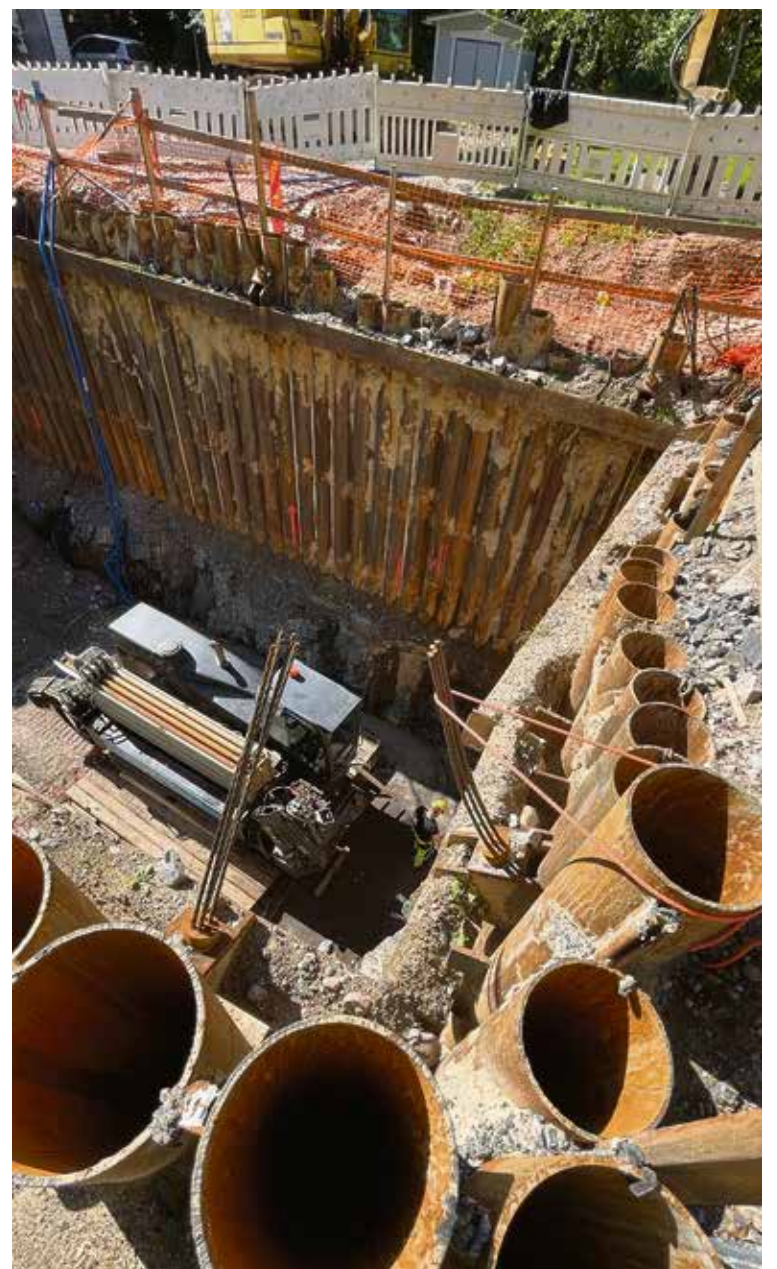
#uusiespoonkeskus

Hulevesiviemärin rakennustyöt Pappilantiellä

Teksti ja kuvat: Rainer Lahti,
Keski-Espoo-seura
johtokunnan jäsen

Isoa hulevesiviemäriä rakennetaan syvälle Pappilantien alle. Uusi hulevesiviemäri johtaa alueen hulevesiä kohti Espoonjokea Kannusillan länsipuolelle. Ennen hulevesien purkua Espoonjokeen toteutetaan Pappilantien viereiselle tasanteelle hulevesiallas ja hulevesikaivoja vesien käsittelyä varten.

Kuvat kertovan nykytilanteesta, jossa Pappilantien alle on toteutettu todella syvä kaivanto ulottuen peruskallion sisään ja jatkuen vanhan Apteekintalon kohdalle. Kaivannon pohjalle tulee lähes halkaisijaltaan metrinen betoniviemäri ja sille porataan lähiviikkoina kuvasta jokea kohti maanalainen halkaisijaltaan noin metrinen tunneli. Tällöin Pappilantietä ei tarvitse enempää rikkoa. Urakka valmistuu vuoden 2026 lopussa.

Monipuolista ohjelmaa ja kiinnostavaa kulttuuria senioreille

Teksti ja kuva: Jukka Rimpiläinen, vpj ja tiedottaja, Keski-Espoon seniorit

Keski-Espoon senioreiden syyskausi starttasi tiistaina 1.9. klo 14 tutussa paikassa, Valtuustotalon kahviossa. Noin 400 jäsenen yhdistys on osa Kansallista senioriliittoa ja puolueisiin kuulumaton. Asiat, joita toiminnassamme edis-

tämme ovat: yksinäisyyden ehkäiseminen, liikuntakyvyn säilyttäminen, digitaitojen kehittäminen ja ikäymmärryksen lisääminen.

Yksinäisyyttä ehkäisemme säännöllisillä jäsentapaamisilla, aktiivisella ja monipuolisella

kerhotoiminnalla, kulttuuritapahtumilla ja retkillä. Liikuntakykyä lisäämme jäsentapaamisten jumppatuokioilla ja erilaisilla liikuntatempauksilla ja -päivillä. Tällekin syksyelle on suunnitella erillinen kävelytapahtuma. Omia digitaitojaan voi kehittää Digikerhon järjestämissä tilaisuuksissa, joissa opastusta annetaan myös henkilökohtaisesti.

ti. Ikäymmärryksen lisääminen tapahtuu meille suunnattujen jäsentapaamisten ohjelmien avulla sekä vaikuttamistyössä yhdistyksemme sidosryhmille.

Syyskauden ohjelmasta

Syyskauden jäsentapaamisten ohjelmistosta voidaan nostaa Henri Vanhasen esitys 15.9. aiheena Turvallisuustilanteen muutos/Ukraina. Vanhanen on ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntija. 29.9. kuulemme Seikku Pohjan esityksen ikäihmisille suunnatuista palveluista, esiintyjä on ensiavun ja terveys-tiedon kouluttaja. 13.10. jäsentapaamisessa kysytään Katosiko kaunis arki? Esiintymisvuorossa on suomalainen muotoilija ja emeritusprofessori Tapio Yli-Viikari.

Syksyn kulttuuritapahtumat vievät jäseniämme Hakunilan kartanoon 23.9. ja Helsingin Kaupunginteatteriin 22.10. ja 12.11. Ensin seuraamaan Kotijoukot-esitystä ja marraskuus-

sa Nauravan kulkurin tarinaa. Joulukuussa on musiikin vuoro, 1.12. musikaali Julia Helsingin Kaupunginteatterissa ja 13.12. Joulukonsertti Turun uudessa Fuuga-musiikkitalossa.

Mielenkiintoisten esitysten, matkojen, retkien ja kulttuurin lisäksi yhdistyksen tapahtumat tarjoavat mahdollisuuden kuulua omaan yhteisöön, jossa jokaista arvostetaan omana itsenään. Yksinäisyys on iso haaste, jota toimintamme toivottavasti lieventää. Tervetuloa mukaan.

Lisätietoja yhdistyksestä ja sen toiminnasta löydän verkkosivuiltamme: <https://espoo.senioriyhdistys.fi/>

Olemme mukana SyysMatin Markkinoilla 19.–20.9.2026, tule tapaamaan ja keskustelemaan odotuksistasi senioriyhdistyksen toimintaan.

Tuomarila-seura 60 vuotta Yhdessä olemme enemmän!

Kuva: Janni Kallio, Kari Sipilä pitämässä juhlapuhetta

Teksti: Helena Andersson, Tuomarila-seuran puheenjohtaja

Tuomarila-seuran vuosipäivää juhlistettiin Tuomarilan koululla 23.8. tilaisuudessa, joka oli avoin kaikille alueen asukkaille.

Tuomarilan Omakotiyhdistys perustettiin syksyllä 1966 vaikuttamaan alueen kehittämiseen. Sittemmin yhdistyksen nimi muutettiin Tuomarila-seuraksi, ja mukaan toivotettiin kaikki asukkaat asumismuodosta riippumatta. Seuran puheenjohtaja Helena Andersson kertasi juhlan avaussanoissa Tuomarilan alkuvaiheita:

– Espoo oli 1900-luvun alkupuolella pääosin ruotsinkielinen pitäjä. Tuomarila oli harvaan asuttu suomenkielinen saareke sen keskellä. Tällä saattoi olla vaikutusta siihen, että Tuomarilaan oli alkuun vaikea saada kunnallisia palveluja. Niitä jouduttiin järjestämään ja rakentamaan itse, suomenkielisestä kansakoulusta alkaen. Vain aavistuksen liioitellen voisi sanoa, että Tuomarila oli Espoossa kuin Asterixin kylä Galliassa.

– Pienen Tuomarilan taika-juoma oli talkoohenki! Sen voimalla saatiin aikaan monta tärkeää ja myös viihdyttävää asiaa asukkaiden iloksi ja hyödyksi. Nyt kun alueemme asukas-

määrä on noista ajoista kasvanut hurjasti, oman alueen asukas-yhdistyksestä on tullut uusi talkootyön kanava. Seuran juhluvuden tunnuksen mukaisesti: yhdessä olemme enemmän!

Huolimatta yksilöllisyyttä korostavasta ajastamme ja muutaman vuoden takaisen korona-ajan yhdistyksille yleisesti aiheuttamasta notkahduksesta Tuomarila-seura jatkaa toimintaansa aktiivisesti, ja sen jäsenmäärä on reippaassa kasvussa.

Espoon kaupungin tervehdyksen juhlassa esitti kaupunginjohtaja Kai Mykkänen. Espoon ajankohtaisista haasteista hän nosti esiin kaksi:

– Asumme lasten pääkaupungissa. Lasten osuus kunnan asukasluvusta on Espoossa Suomen suurin. Siksi lasten suotuisa kasvuympäristö on täällä erityisen tärkeä. Yksi keskeinen haaste tässä digilaitteiden dominoimassa maailmassa, moninaisista kielellisistä taustoista tulevien lasten kanssa, on saada lasten ja nuorten lukutaito kuntoon. Se antaa heille yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskella ja pärjätä elämässä.

Toinen kaupungin tärkeä tehtävä juuri nyt on Mykkäsen mukaan rakentaa kasvavalle väestölle riittävästi asuntoja ilman että rakennetaan liian tiiviisti. –

Viime vuosina varsinkin metroradan varrelle on rakennettu tiiviitä ja korkeita kerrostaloalueita. Tavoitteita käännetään nyt vähempiin kerrosneliöihin. Hän toivoi, että Tuomarilaankin voitaisiin rakentaa menetety VPK-talon tilalle identiteettiä luovia lähipalveluja, ei pelkkiä asuin-neliöitä.

Mykkänen antoi asukas-yhdistyksille tunnustusta yhteisöllisyyden ja sen myötä asukkaiden turvallisuudentunteen tekijöinä. Paikallinen yhteisö auttaa myös uusia, muualta muuttaneita asukkaita espoolaisen identiteetin rakentamisessa. Juhlassa kukitettiin Tuomarila-seuran kunniajäseniksi neljä henkilöä, jotka ovat osallistuneet yhdistyksen toimintaan erityisen aktiivisesti tai tukeneet sen tavoitteita merkittäväällä tavalla: Ritva Lassila, Tiina Mattila, Kari Sipilä ja Marja Sipilä. Tuore kunniajäsen, tekniikan tohtori h.c. Kari Sipilä piti juhlaesitelmän Tuomarilan muuttumisesta vuosikymmenten saatossa. Historian kertauksen lisäksi hänellä oli useita toivomuksia kaupungille alueemme kehittämiseksi. Paljon on tuki hyväkin:

– Tuomarilan alueesta pidetään, koska siellä on turvallista, yhteisöllinen tunnelma sekä hyvät ulkoilu- ja liikuntamahdolli-

suudet. Luonto on lähellä, ja monen kotipihalla käy jopa kauriita tervehtimässä ja aterioimassa. Alueen koirien määrää en osaa edes arvata. Vaikka monet kadut ja soratiet ovat mutkaisia ja kapeita, niin nopeita junamatkoja on helppo kehua. Hyvin on junaliikenne palvellut, sillä radan parantamista tarvitaan vasta nyt eli 120 vuotta radan ensikäytön jälkeen ja satakunta vuotta Tuomarilan seisakkeen avaamisen jälkeen.

Sipilän mukaan uudeksi Tuomarilan omakoti- ja pientaloasutuksen uhaksi on noussut Espoon uusi yleiskaava, jonka luonnosta on tehty monta vuotta. Soisi, että siinä kunnioitetaan alueen luonnetta, eikä väkisin sullota kerrostaloja paikkoihin, jotka ovat luontevia ja perinteisiä espoolaisen pientaloasutuksen alueita ja jotka omalla roolillaan lisäävät viihtyisyyttä, luonnon arvoja ja ihmisten hyvinvointia.

Onnitteluja ja tervehdyksiä juhlaan toivat seuran monet yhteistyökumppanit, kuten Espoon kaupunginosayhdistysten

Kuva: Kaisa Pikkarainen, Tomi Pulkkinen esiintymässä.

liitto, Keski-Espoo-seura, Tuomarilan kuoro, Tuomarilan kotija kouluyhdistys, Manna-apu ry, seurakunta ja Suvelan kappeli – sekä tietenkin Tuomarilan Martat, joka myös huolehti juhlan herkullisista kakkukahveista.

Myös juhlan upea musiikillinen anti kytkeytyi Tuomarilaan. Tuomarilan kuoro aloitti tilaisuuden aikoinaan alueella asuneen Kari Tuomisaaren säveltämällä ja sanoittamalla laululla ”Tervetuloa Tuomarilaan”. Tuomarilassa asuva harmonikka-

taiteilija Maria Kalaniemi säestäjänä Timo Alakotilan kanssa esitti vaikuttavan, monista musiikkilajeista koostuneen ”pienoiskonsertin”. Tilaisuuden päätti Espoosta paljonkin lauluja tehneen artistin Tomi Pulkkinen iloinen ja energinen show, jonka helmenä oli juhlaan tilaustyönä tehty laulu Domiin sinun luo. Tuomarilan koulu, erityisesti rehtori Timo Turtiainen, myötävaikuttivat monin tavoin juhlan onnistumiseen.

Kuva: Markku Jaakkola, Kaupunginjohtaja Kai Mykkänen keskustele Tuomarila-seuran puheenjohtaja Helena Anderssonin (vasemmalla) ja varapuheenjohtaja Päivi Malisen kanssa.

Tuomarilan Martat 80 vuotta -toimii ”raikkaasti ajan hengessä”

Tuomarilan Marttoja Kauppakeskus Espoontorin edustalla

Teksti: Pirjo Rintamäki,
Tuomarilan Martat
Kuva: Paula Osenius

Näin lausui Uudenmaan Marttojen toiminnanjohtaja Petra Åkerlund onnitellessaan Tuomarilan Marttoja yhdistyksemme 80-vuotisjuhlas-

sa viime vuoden syyskuussa. Espoon VPK:n talolla järjestetyssä juhlassa oli marttojen lisäksi mukana useita yhdistyksemme ystäviä ja yhteistyökumppaneita. Oli ilo kuulla, että toimintaympäristössämme Keski-Espoon alueella meidät tunnetaan hyvin ja marttoja

kutsutaan mukaan monenlaisiin alueemme aktiviteetteihin. Teemme paljon yhteistyötä seurakunnan, alueemme koulujen, yhdistysten, päiväkotien ja kirjaston sekä muiden marttayhdistysten kanssa. Puheenjohtaja Ulla livonen kiitti juhlapuheessaan jäseniä aktiivisesta

osallistumisesta yhdistyksen monipuoliseen toimintaan sekä myös eri tehtäviin sitoutuneita vapaaehtoisia. On ilo, että tehtävään kuin tehtävään löytyy martoistamme aina innokkaita tekijöitä. Joukossamme on monta osaaajaa, joiden kimppaan on helppo osaamattomammankin liittyä ja haastavatkin hommat hoituvat. Martoissa tiedot ja taidot opitaan yhdessä tekemällä. Heikki Salo sanoitti tämän Martta-järjestön 125-vuotisjuhlaan vuonna 2024 valmistuneessa uudessa marttalaulussa näin: ”Yhdessä luomme me maailmaa kestävämpää, yhdessä autamme vierellä ystävää”.

Marttajärjestön perustetävä on: Kaikenlaisten kotien ja perheiden toimivan ja kestävä arjen edistäminen. Toiminnan päämääränä on: Hyvä arki kuuluu kaikille. Tuomarilan Martat on omalta osaltaan mukana tekemässä näitä asioita ns. ruohonjuuritasolla. Olemme viime vuosina jakaneet tietoa ja opastaneet monissa tilaisuuksissa varautumista erityisesti yhteiskunnan erilaisiin häiriötilanteisiin. Mitä tehdä, kun sähkököt menevät poikki tai hanasta ei tule vettä? Viranomaisen suosituksen mukaan jokaisessa kotitaloudessa tulisi varautua

sihen, että siellä selviydytään häiriötilanteessa kolmen vuorokauden ajan itsenäisesti. Me Martat muiden järjestöjen lisäksi viemme eteenpäin tietoa tässä ns. ”Kotivara”-asiassa. Martat tekevät myös tekoja hyvän huomisen edistämiseksi. Olemme keränneet roskia ympäristöstä ja kitkeneet vieraslajikasveja lähiympäristössämme. Marttailiolla on valmiita ohjausmateriaaleja, joita käyttäen olemme jakaneet tietoa ekologisesta siivouksesta sekä kestävästä valinnoista kotiviljelyssä ja pihapuutarhanhoidossa. Olemme järjestäneet kokoontumisissamme myös kierrätysiltoja, joissa toiselle tarpeettomaksi käynyt vaate tai tekstiili on löytänyt uuden kodin toisen hallussa.

Martat kokoontuvat marttailtoihin, joissa aiheena ovat ruoanlaitto ja ravitsemus, käsityöt, kodinhoito, kotipuutarha, ympäristöasiat, kulttuuri, retket sekä opastetut tutustumiset mielenkiintoisiin kohteisiin. Myös muut aihepiirit ovat mahdollisia. Meillä on jäseniltä tullessa ehdotuksena ollut marttailta tapakulttuurista sekä oman kirjan tekemisestä. Karaokelauluiltaakin pidettiin. Keväiset linturetkem-

jatkuu sivulla 12

jatkuu sivulta 11

me osaavan oppaan johdolla ovat suosittuja. Syys- ja kevätkaudella toteutamme "ruoka-martan" johdolla ruoanvalmistusillan, jossa valmistamme yhdessä ruokia annettujen ohjeiden mukaisesti ja illan päätteeksi aterioimme yhdessä. Osallistujat vievät taidot kotikeittiöihinsä. Tuomarilan Marttojen marttailat pidetään Suvelan kappelissa parittomien viikkojen tiistaisin klo 17.30 alkaen. Parillisilla viikoilla tiistaisin klo 17.30 kokoontuu käsityökerhomme. Meillä toimii myös lukupiiri. Se on aina kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina klo 17.30. Marttatoiminta on avointa ja yhteisöllistä. Pyrimme seuraamaan aikaamme ja toivotamme uudet jäsenet lämpimästi tervetulleiksi joukkoomme. Jokaiselle löytyy varmasti jotakin, mikä kiinnostaa.

"Opit kotivaraohjeista kun on hallussa, martta sähköttäkin perheen voi ruokkia. Katuturvallisuuden taitoja treenasimme ja tulipalot alkuunsa sammutimme. Hyvää arkea kaikille ohjassimme ja kestäväää kulutusta harrastimme. Kotiviljelyn, kompostoinnin taidot Me martta-illoissa saimme aidot."
(Tuomarilan Martta-säkeitä)

Kiinnostaisiko sinua marttatoiminta? Voit tulla kokeilemaan ja katsoomaan! Toimintakalenteri löytyy kotisivuiltamme. Sitä kautta voit myös liittyä jäseneksemme.
Tervetuloa mukaan!

Tuomarilan Martat ry
tuomarilamartat@gmail.com
<https://tuomarilamartat.martta-yhdistys.fi/>
<https://www.facebook.com/tuomarilamartat/?fref=ts>

SYYSRIENTOJA

Talomuseo Glims

Glimsintie 1
02740 Espoo

+358 9 816 27337, <https://www.espool.fi/fi/talomuseo-glims>
Talvikauden aukioloajat (1.9.–30.4.) ti–pe klo 10–16 ja su klo 11–16, maanantaisin ja lauantaisen suljettu

Museokäynti on maksuton kaikille alle 18-vuotiaille.

Keskiviikkoisin Talomuseo Glimsiin on ilmainen sisäänpääsy.

6 € Aikuiset ja 3 € alennuslippu (eläkeläiset, opiskelijat, työttömät, varus- ja siviilipalvelusmiehet sekä yli 70-vuotiaat)

Ryhmälippu: 3 € / henkilö (vähintään 10 hengen ryhmät)

Opastus tilauksesta. Aikuisryhmien opastus 80 € (max 24 hlöä), oppilasryhmien maksuton.

Museokortti-kohde.

Glimsin Kahvila on auki tiistaista torstaihin klo 10–17 ja perjantaista sunnuntaihin klo 10–18, maanantaisin suljettu. Lisätietoja: katillekahville@gmail.com tai puhelin +358 44 0505432.

Talomuseo Glims on vanha espoolainen maatila Karvasmäen kylässä. Glims on toiminut maatilana ainakin 1500-luvulta 1900-luvun alkuun saakka. Alue muutettiin museoksi 1958. Museoalueeseen kuuluu 11 alku-

peräisillä paikoillaan olevaa rakennusta, joista vanhimmat ovat peräisin 1700-luvulta.

Glimsin päärakennuksessa sijaitsee museopuoti, jossa on pääsylippujen lisäksi myynnissä kirjoja, kortteja ja monenlaisia käyttö- sekä koriste-esineitä. Museopuotiin voi poiketa ilman pääsymaksua.

Espoon kaupunginmuseo kehittää jatkuvasti uusia historiasisältöjä verkkoon. KAMUn Historiaa verkossa -sivulta löydät kootusti kaikki museon digisällöt ja verkkopalvelut. Mobiilioppaiden avulla voit uppoutua erilaisiin historiasisältöihin ja KAMUn Youtube -kanavalla löydät mm. näyttelyihin liittyvät opastukset ja luennot. Digipalveluihin on helppo tutustua tietokoneella, padilla tai puhelimeen.

Näyttelyt

Perusnäyttely: Aikamatka espoolaisen maatalon ja kestävä elämän 1.1.2022–31.12.2032.

Näyttelyssä pääset astumaan tupaan, jossa talossa asuneiden Johan ja Aurora Lönnbergin leivinuunin kupeessa majoittuivat myös matkalaiset. Pihapiirin rakennukset ja esineistö kertovat 1800-luvun lopun elämästä Karvasmäen kylässä.

Voihan KAKKA -näyttely 22.4.2026 – 3.10.2027

Voihan kakka – Maatalon arvokkaat jätökset

Näyttelyssä perehdytään entisajan maatalon elämään, jossa ei edes kakka mene hukkaan!

Lanta ja jätteet muuttuvat mulaksi, joka antaa voimaa pelloille ja tuo ruokaa pöytään. Jätösten kiertokulusta kertova näyttely yhdistää huumoria, historiaa ja pelimäistä seikkailua. Kierrätys ei ole vain nykypäivän juttu – se on aina ollut osa elämää.

Glimsin työpajat toimivat vaihtuvilla teemoilla keskiviikkoisin ja sunnuntaisin.

Yleisöopastuksia järjestetään keskiviikkoisin ja sunnuntaisin iltapäivisin.

Lokakuussa aiheena Talonpojan Kekri ja syksyn aikana aiheena Glims tutuksi.

Lokakuussa 13.10, 14.10, 15.10. ja 16.10. klo 11–13 museossa järjestetään syyslomapuuhaa.

Työpajojen ja opastusten ajat löytyvät museon verkkosivuilta.

Kauppakeskus Entresse Siltakatu 11 02770 Espoo

Aukioloajat:

Tiistai, keskiviikko ja torstai ja perjantai 12–19 ja lauantai 12–18

Museon ilmainen sisäänpääsy. Lue lisää osoitteesta www.helinamuseo.fi

Nyt voit tutustua Helinä Rautavaaran museon kokoelmiin myös digitaalisesti.

Alkusyksyn tarjouksia Muuralan Nesteellä:

Naudan lehtipihvi

Voimassa 30.9.2026 saakka.

Aamiaisbuffet

Voimassa 30.9.2026 saakka.

Kiilto-pesu

19.90 (norm. 29.90)

Voimassa 30.9.2026 saakka.

Tervetuloa asemallamme!

Neste Muurla
Nimismiehenpelto 1, Espoo
Ark. 6-21, la 7-20, su 8-20

Koulumuseo Lagstad

Lagstadintie 4,
02770 Espoo

Museo on avoinna kuukauden ensimmäisenä lauantaina elokuusta toukokuuhun klo 11–16. Koulumuseossa järjestetään yleisölle erilaisia työpajoja ja tapahtumia.

Museoon on vapaa pääsy.

Koulumuseo Lagstad on uudenlainen, omatoimiseen ja yhteisölliseen toimintaan keskittyvä tila sekä kohtaamispaikka. Museossa on esillä Espoon koululaitoksen historiaa keskiajasta nykypäivään. Koulumuseon tiloja voivat varata yhdistykset ja yhteisöt joko säännöllistä tai tilapäistä koostumista varten. Lisätietoja: +358 9 81627337

Vartiopastus näyttelyihin lauantaisin klo 15

Maksuttomat senioritreffit kokoontuvat kerran kuussa maanantaisin kello 11. Ohjelmassa on yhteinen kahvihetki, opastus, luento tai paja; joka kerta vähän erilaista!

Treffeille voi ilmoittautua etukäteen laittamalla tekstiviestin numeroon 0400-482472. Lisätietoja: info@helinamuseo.fi